

OPVANG BIJ MEERVOUDIGE ASIELAANVRAGEN

INHOUD

Opvang bij Meervoudige asielaanvragen	1
context en wetgeving	1
1. Pre-registratie	1
2. Code 207 no show	2
3. Preregistratie en meervoudige asielaanvragen	3
mogelijke stappen	3
1. Asielaanvraag per brief.....	3
2. Vraag tot opvang per brief.....	3
3. Beroepsprocedures	4
4. De federale Ombudsman.....	4
mogelijke beroepsprocedures bij de arbeidsrechtbank	4
1. Eenzijdig verzoekschrift – Artikel 584, 3e lid; art. 1025-1034 Ger. Wb.....	4
2. Procedure in kort geding (artikel 584, 1035 tot 1041 Ger. wb).....	5
3. Procedure ten gronde (artikel 1034bis tot 1034sexies Ger. Wb).....	6
4. Bewijsmateriaal.....	6
5. Kosteloze juridische bijstand.....	6
6. Mogelijkheid tot hoger beroep tegen de beschikkingen	7
VRAGEN?	7

CONTEXT EN WETGEVING

1. PRE-REGISTRATIE

Sinds de zomer van 2015 beperkt de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) het dagelijkse aantal registraties van asielaanvragen. De asielzoekers die zich van augustus tot en met december 2015 aanmeldden en die niet geregistreerd werden, ontvingen een convocatie waarin DVZ hen uitnodigde voor registratie op een latere dag. Wanneer zij zich op deze latere datum aanmeldden, werden ze vaak nog steeds niet geregistreerd en kregen zij opnieuw een convocatie voor een latere datum. Deze convocaties betekenden niet dat hun asielaanvraag geregistreerd was. Ze kregen op dat moment dus nog geen bijlage 26 (bewijs van een asielaanvraag), noch konden zij rechten uitoefenen die verbonden zijn met het statuut van asielzoeker. Ze hadden dus geen recht op opvang van Fedasil, het Federaal Agentschap voor de opvang van asielzoekers, en bijgevolg geen recht op medische, juridische en sociale begeleiding. De regering organiseerde wel een 'pre-opvang', waar mensen met een convocatie terecht konden. Maar die plaatsen waren beperkt en door de vertraagde registratie en herhaaldelijke convocaties raakte deze pre-opvang snel overbelast. Veel asielzoekers belandden dus toch op straat.

In januari 2016 startte de overheid met een nieuw systeem van pre-registratie. Asielzoekers krijgen sindsdien standaard een brief mee waarin de overheid hen meedeelt dat zij nog niet de status van asielzoeker hebben. Op de brief staat een nummer waarmee ze op een website

van DVZ kunnen nagaan op welke dag zij terug naar DVZ mogen om hun asielaanvraag te laten registreren. Tot dan beschouwt de overheid ze net zoals in het najaar van 2015 niet als asielzoekers, en kent hen dus geen rechten toe op die basis. Ze hebben dus geen legaal verblijf, noch recht op opvang, medische, psychologische, juridische of sociale begeleiding.

De pre-opvang wordt ook verdergezet, zij het op een andere locatie. Daar kunnen op dit moment asielzoekers terecht zolang hun eerste asielaanvraag nog niet geregistreerd wordt. Asielzoekers die een tweede of verdere asielaanvraag indienen krijgen geen pre-opvang. De uiteindelijke registratie van deze meervoudige asielaanvragen laat bovendien vaak veel langer op zich wachten dan bij eerste asielaanvragen. Deze asielzoekers bevinden zich dus vaak in precare situaties. Bovendien krijgen zij pas als de meervoudige asielaanvraag geregistreerd wordt een beslissing van Fedasil over hun opvang.

Dit systeem van 'pre-registratie' is in strijd met de Belgische wet en de Europese regelgeving. Zo vraagt artikel 6, punt 1 en 2 van de Europese Procedurerichtlijn¹ een registratie binnen de drie werkdagen nadat het verzoek om internationale bescherming is gedaan. De lidstaten moeten er ook voor zorgen dat de asielzoeker zijn asielverzoek zo snel mogelijk kan indienen. Pas wanneer een groot aantal verzoeken tegelijk wordt ingediend, is het toegelaten die termijn te verlengen tot tien werkdagen (art.6 punt 5).

Onze Belgische wetgeving is bovendien strenger dan de Europese en vraagt in artikel 71/2 §3 van het KB van 8 oktober 1981² een onmiddellijke registratie van elk asielverzoek. Artikel 1 bis van de wet van 19 juli 1991³ vraagt eveneens dat de asielzoeker wordt geregistreerd van zodra hij of zij in België is aangekomen of van zodra zijn of haar aanwezigheid op het grondgebied is vastgesteld. Tot slot vraagt artikel 50 van de wet van 15 december 1980⁴ dat er schriftelijk akte wordt verleend van elke asielaanvraag.

2. CODE 207 NO SHOW

In België hebben alle asielzoekers recht op opvang en begeleiding tijdens hun asielprocedure op basis van artikel 6 van de Opvangwet⁵. Behalve bij een meervoudige asielaanvraag. Bij een meervoudige asielaanvraag kan Fedasil op basis van artikel 4 van deze wet, de steun beperken tot de terugbetaling van medische kosten. Dit uit zich in de toekenning van een 'code 207 no show'. Deze code geeft dus aan dat de asielzoeker geen opvang en begeleiding krijgt, buiten terugbetaling van de medische kosten.

Hij of zij krijgt pas terug opvang als het Commissariaat- generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) de nieuwe elementen in zijn of haar dossier in overweging neemt. Worden de nieuwe elementen niet in overweging genomen dan blijft de asielzoeker zonder opvang voor de rest van de procedure. Ook al wordt er een schorsend beroep ingediend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) tegen deze beslissing en heeft de asielzoeker een recht op verblijf.

De toepassing van artikel 4 vereist een individueel gemotiveerde beslissing, en dient rekening te houden met situaties van kwetsbaarheid, in overeenstemming met artikel 20, punt 5 en

¹ Richtlijn 2013/32/EU van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van internationale bescherming (herschikking)

² KB 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

³ Wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

⁴ Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

⁵ Wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen.

artikel 21 van de Opvangrichtlijn⁶. Op basis van artikel 23 van de Opvangrichtlijn en artikel 37 van de Opvangwet moet ook het belang van minderjarigen primeren.

Het Grondwettelijk Hof stelde in zijn arrest nr. 95/2014 van 30 juni 2014 bovendien dat de toepassing van artikel 4 van de Opvangwet enkel gerechtvaardigd is als het tot doel heeft onrechtmatige meervoudige asielaanvragen te voorkomen die enkel worden ingediend om het verblijf in de opvang te verlengen.

Maar in de praktijk merken wij een algemene toepassing van artikel 4 door Fedasil, zonder individuele motivering.

3. PREREGISTRATIE EN MEERVOUDIGE ASIELAANVRAGEN

Zoals hierboven vermeld, krijgen asielzoekers die een meervoudige asielaanvraag doen geen pre-opvang na de pre-registratie. Maar ze krijgen daar op het moment van de pre-registratie geen officiële beslissing over. Pas als DVZ hun asielaanvraag registreert, wat pas weken later kan zijn, krijgen ze een beslissing van Fedasil over hun opvang. In de grote meerderheid van de gevallen is dit alsnog een code 207 no show.

Dat een asielzoeker wekenlang moet wachten op een beslissing over zijn of haar opvang is in strijd met artikel 6, punt 6 van de Opvangrichtlijn. Deze stelt dat de asielinstanties geen onnodige of onevenredige eisen inzake documenten of te verrichten handelingen mogen stellen aan de verzoeker alvorens hem de rechten toe te kennen die hij heeft onder de Opvangrichtlijn. Het is eveneens in strijd met artikel 20 punt 6 van dezelfde richtlijn dat een beperking van de opvang enkel toelaat als er een individuele, objectieve, onpartijdige en gemotiveerde beslissing genomen is die rekening houdt met de specifieke situatie van de betrokkene.

MOGELIJKE STAPPEN

1. ASIELAANVRAAG PER BRIEF

We raden stellig aan om uw cliënt te helpen door een asielaanvraag te sturen [per aangetekende brief of per fax naar DVZ](#). Hiervoor baseren we ons op artikel 6 punt 4 van de Procedurerichtlijn dat stelt dat een verzoek om internationale bescherming wordt geacht te zijn ingediend van zodra de bevoegde autoriteiten een door de verzoeker ingediend formulier hebben ontvangen.

Mogelijk roept DVZ uw cliënt alsnog persoonlijk ter registratie en ontvangt deze dus sneller een beslissing van Fedasil.

Als op de brief geen registratie volgt, dan hebt u in ieder geval al een bijkomend bewijs van de asielaanvraag. U kan dat bewijs gebruiken in eventuele beroepsprocedures.

2. VRAAG TOT OPVANG PER BRIEF

[Naast de brief aan DVZ kan u een mail en een aangetekende brief of fax aan de juridische dienst van Fedasil](#) sturen waarin u vraagt om opvang te voorzien, op grond van de asielaanvraag die per brief werd ingediend. Artikel 17 van de Opvangrichtlijn bepaalt immers dat de lidstaten opvang moeten voorzien van zodra er een verzoek om internationale bescherming wordt ingediend.

⁶Richtlijn 2013/33/EU van 26 juni 2013 tot vaststelling van de normen voor de opvang van verzoekers van internationale bescherming (herschikking)

Ook als de asielaanvraag al geregistreerd werd en uw cliënt een beslissing code 207 no show ontving van Fedasil, kan het de moeite lonen om alsnog contact op te nemen met de juridische dienst [per mail en per aangetekende brief of fax](#).

3. BEROEPSPROCEDURES

Behaalt u binnen de 2 dagen geen resultaat met bovenstaande brieven, dan zijn er verschillende juridische pistes mogelijk.

In theorie kan u louter het niet-registreren van de asielaanvraag aanvechten bij de rechtbank van eerste aanleg. Het gaat dan om een beroep tegen DVZ, op basis van de voormelde Belgische en Europese bepalingen over registratie van asielaanvragen.

In de praktijk heeft Vluchtelingenwerk enkel ervaring met beroepen voor de arbeidsrechtbank, tegen Fedasil en waarbij vooral het probleem van opvang wordt aangekaart. Dit kan zowel tijdens de pre-registratie wanneer er nog geen beslissing over opvang is, als wanneer uw cliënt reeds geregistreerd is en een beslissing code 207 no show ontving.

4. DE FEDERALE OMBUDSMAN

U kan er ook voor opteren om de federale Ombudsman te contacteren. In het [jaarverslag](#) van 2015 vestigde de federale Ombudsman de aandacht op de situatie van asielzoekers met een code no show. Zie vanaf pagina 56.

Vooraleer u beroep doet op de federale Ombudsman is het belangrijk dat u probeert een herziening te vragen van de beslissing bij de bevoegde asieldiensten DVZ en/of Fedasil. Maar het is niet noodzakelijk dat u eerst een beroepsprocedure start. Wel is het zo dat als u er één start, de federale Ombudsman de behandeling van de klacht zal opschorten in afwachting van een uitspraak. Als het om een uitspraak over de grond van de zaak gaat, kan de Ombudsman deze niet meer veranderen door zijn tussenkomst. Als het enkel om een uitspraak over de toelaatbaarheid, kunnen ze de klacht wel heropenen.

De Ombudsman geeft prioriteit aan cases waarin minderjarige kinderen betrokken zijn of waarin sprake is van ernstige medische problemen. De behandelingsduur van een klacht zou een aantal weken duren, afhankelijk van de snelheid van reactie van de autoriteiten.

De kans is reëel dat u sneller een beslissing bekomt door een beroepsprocedure te starten, zeker als u er vroeg bij bent. Mocht de rechtbank uw eenzijdig verzoekschrift of kort geding (zie verder) niet toelaatbaar verklaren of u bent te laat om beroepsprocedures te starten, kan het nog altijd een optie zijn contact op te nemen met de Ombudsman.

MOGELIJKE BEROEPSPROCEDURES BIJ DE ARBEIDSRECHTBANK:

De bevoegde arbeidsrechtbank is die van de woonplaats van de betrokkene (art. 580, °8 f en 628, 14° van het Gerechtelijk Wetboek).

1. EENZIJDIG VERZOEKSCHRIFT – ARTIKEL 584, 3E LID; ART. 1025-1034 GER. WB.

Kernpunten:

- hoogdringendheid;
- niet op tegenspraak;
- beroep binnen een paar dagen in te dienen;
- vooral wanneer geen toegang tot (nood)opvang.

In geval van **volstreekte hoogdringendheid** raden we deze procedure aan. Het gaat om een uitzonderlijke procedure waarbij de voorzitter van de rechtbank een beslissing neemt **zonder de tegenpartij gehoord te hebben**. U zal dan ook de volstreekte noodzakelijkheid en dringendheid moeten motiveren en uiteenzetten waarom de gewone dagvaardingsprocedure geen tijdige oplossing kan bieden.

In de praktijk zal dit verzoekschrift enkel toelaatbaar zijn als u het beroep zeer snel – **binnen de paar dagen** - na de weigering van registratie en/of opvang indient, en de betrokken asielzoeker **effectief geen (nood)opvang** heeft. Ook een bepaalde kwetsbaarheid (bv. een minderjarige of bij medische problemen) kan een rol spelen. Het komt erop aan het tijdsverloop en de omstandigheden goed te schetsen, en waar mogelijk te bewijzen.

In spoedeisende gevallen kan de voorzitter van de rechtbank – op verzoekschrift van de advocaat – ook een beschikking geven om de **termijnen om te dagvaarden te verkorten** en zelfs, als daar een grond voor bestaat, verlof verlenen om binnen dezelfde dag en op het gestelde uur van de zitting te dagvaarden (art. 708 en 1036 Ger. Wb.).

In één eenzijdig verzoekschrift kan dus:

- In hoofdorde: De vraag om direct te veroordelen.
- In ondergeschikte orde: Een vraag tot rechtsbijstand om de asielzoeker toe te laten een kort geding te starten en een vraag tot verkorting van de termijnen om te dagvaarden.

Dit laat de rechter toe om een keuze te maken.

Een andere tussenoplossing kan zijn om in het eenzijdig verzoekschrift melding te maken van een beroep ten gronde dat u binnen een redelijke termijn zal indienen. Zo vraagt u met het verzoekschrift een voorlopige veroordeling tot er een uitspraak ten gronde is. We zien dat arbeidsrechters dit vaak volgen omdat het zowel een tijdelijke oplossing voor de asielzoeker biedt als tegemoet komt aan het principe van een tegensprekelijk debat.

2. PROCEDURE IN KORT GEDING (ARTIKEL 584, 1035 TOT 1041 GER. WB)

Kernpunten:

- hoogdringendheid;
- op tegenspraak;
- beroep binnen een paar weken in te dienen;
- vooral wanneer geen toegang tot (nood)opvang.

In deze procedure wordt het debat **wel op tegenspraak** gevoerd maar kan er toch relatief snel een beslissing worden genomen. Ook bij de procedure in kort geding moet u de **hoogdringendheid** aantonen en moet u verantwoorden waarom een gewone procedure geen tijdige oplossing kan bieden. In de praktijk moet u het beroep snel – **binnen de paar weken** - indienen en zal dit vooral aanvaard worden indien de betrokken asielzoeker **zonder (nood)opvang** is. Ook een bepaalde kwetsbaarheid (bv. een minderjarige of iemand met medische problemen) kan een rol spelen. Opnieuw komt het erop aan het tijdsverloop en de omstandigheden goed te schetsen en waar mogelijk te bewijzen.

Ook hier kan het een tussenoplossing zijn om in het kort geding melding te maken van een beroep ten gronde dat u binnen een redelijke termijn zal indienen. Zo vraagt u een voorlopige veroordeling tot er een uitspraak ten gronde is. We zien dat arbeidsrechters dit vaak volgen

omdat het zowel een tijdelijke oplossing voor de asielzoeker biedt als tegemoet komt aan het principe van een tegensprekelijk debat.

3. PROCEDURE TEN GRONDE (ARTIKEL 1034BIS TOT 1034SEXIES GER. WB)

Kernpunten:

- op tegenspraak;
- beroep binnen drie maanden na de niet-registratie of beslissing van Fedasil;
- niet als enige procedure aan te raden wanneer geen toegang tot (nood)opvang.

Een procedure ten gronde bij de arbeidsrechtbank moet u **binnen de 3 maanden** na de niet-registratie of de beslissing van Fedasil indienen. Het leidt pas na een paar maanden tot een beslissing en is dus **niet geschikt als enige procedure wanneer de betrokken asielzoeker geen (nood)opvang heeft**.

Toch kan de procedure zijn nut bewijzen. Een arbeidsrechter kan het belangrijk vinden dat de zaak ook in een tegensprekelijke procedure wordt gevoerd. Bovendien zal een asielzoeker met een code no show in geval van een niet-inoverwegingname door het CGVS ook tijdens de schorsende beroepsprocedure bij de RvV geen opvang krijgen. Het gaat dan al snel over een asielprocedure van maanden.

4. BEWIJSMATERIAAL

Bij een beroepsprocedure tijdens de pre-registratiefase zal u moeten duiden waarom uw cliënt nog geen beslissing van Fedasil kan voorleggen. U kan dit aantonen door het systeem van pre-registratie uit te leggen en bewijzen voor te leggen dat uw cliënt zich kenbaar heeft gemaakt als asielzoeker.

Die bewijzen kunnen zijn:

- de preregistratiebrief die hij of zij kreeg van DVZ;
- de brieven die u stuurde naar DVZ en Fedasil;
- andere bewijzen zoals attesten van vrijwilligers over de preciaire situatie van uw cliënt, medische attesten, enzoverder.

Ook het tijdsverloop schetsen is heel belangrijk, zodat u aan de rechter kan aantonen dat u snel gehandeld heeft.

5. KOSTELOZE JURIDISCHE BIJSTAND

In geval van onvermogenheid van de asielzoeker kan u een verzoek doen tot rechtsbijstand bij het bureau voor rechtsbijstand van de betrokken rechtbank (art. 670 en 675 Ger. Wb.). Die beslissing kan wel enkele dagen op zich laten wachten. In spoedeisende gevallen kan u in hetzelfde verzoekschrift kosteloze rechtsbijstand aanvragen, en kan de voorzitter die zelf verlenen (art.673 Ger. Wb.). Dit is aangewezen bij de procedures op eenzijdig verzoekschrift of in kort geding.

Om het recht op rechtsbijstand te verkrijgen raden we aan om de pro Deo-aanstelling bij het verzoekschrift te voegen. Omdat een normale aanstelling enige tijd in beslag neemt, kan u in spoedeisende gevallen een aanstelling bij spoed vragen via de voorzitter van het Bureau Juridische Bijstand. Ook andere bewijzen van de onvermogenheid kunnen een hulp zijn, zoals attesten van vrijwilligers en organisaties die uw cliënt bijstaan.

6. MOGELIJKHEID TOT HOGER BEROEP TEGEN DE BESCHIKKINGEN

Tegen een beschikking van de voorzitter van de rechtbank kan u binnen één maand na kennisgeving een hoger beroep indienen (artikel 688-689 en 1031 Ger Wb). De tegenpartij kan verzet aantekenen tegen een beschikking op eenzijdig verzoekschrift, binnen één maand na de kennisgeving. (artikel 1033 Ger. Wb.).

VRAGEN?

Hebt u vragen of hebt u hulp nodig bij het opstellen van uw verzoekschrift?

Contacteer onze juridische Infodesk op het nummer 02 205 00 55

Maandag en vrijdag van 9u00 tot 12u30

Woensdagnamiddag van 13u30 tot 17u00

Wij horen ook graag uw suggesties of ervaringen.